

บทที่ 2

การทบทวนเอกสาร/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ได้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เรื่อง บทบาทและหน้าที่ผู้ดูแลของประกอบฉาก โดยผู้จัดทำได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีประกอบการอธิบายผลสรุปจากได้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มี 2 แนวคิดดังนี้

เอกสาร ทฤษฎี หรือแนวคิด ที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีการผลิตละครโทรทัศน์

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับศิลป์

2.1 แนวคิดทฤษฎีการผลิตละครโทรทัศน์

ในการผลิตละครโทรทัศน์นั้นในฐานะผู้ผลิตละครมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องมีความรู้เรื่องข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับละครโทรทัศน์ โดยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับละครโทรทัศน์ นั้นประกอบไปด้วย ข้อมูลเบื้องต้น 6 ส่วนด้วยกัน คือ

2.1.1 ขั้นตอนก่อนผลิต

2.1.2 ขั้นตอนการผลิต

2.1.3 ขั้นตอนหลังการผลิต

กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ก็เหมือนกับการผลิตรายการอื่นๆ หรือภาพยนตร์ผลงานละครโทรทัศน์ที่ดีจะออกมาจากการทำงานการผลิตที่ดีในการทำงานที่ดีครบถ้วนทุกขั้นตอนจะส่งผลให้ได้ละครโทรทัศน์ที่ดีมีคุณภาพโดยการทำงานผลิตละครโทรทัศน์ออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ขั้นตอนการเตรียมงานเป็นขั้นตอนการเตรียมงาน(PreProduction)การประชุมก่อนถ่ายทั้งหลายขั้นตอนการทำ(Production)เป็นส่วนของการถ่ายทำขั้นตอนหลังการถ่ายทำ(Post Production)เกี่ยวกับการตัดต่อทำเสียงต่างๆจนเสร็จและขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นตอนการประเมินผล(Evaluation)โดยที่รายละเอียดของขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

2.1.1 ขั้นตอนก่อนการผลิต(Pre-Production)

ในขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะการเริ่มต้นในการทำละคร โทรทัศน์เรื่องอะไรและอยากให้ละครออกมาเป็นอย่างไรต่อไปก็ต้องคิดว่าใครคือผู้ชม กลุ่มเป้าหมาย จะทำอย่างไรให้ละครเป็นที่สนใจ ระยะเวลาการถ่ายทำถือเป็นระยะการวางแผน ผู้กำกับการแสดงที่มีความสามารถในการท างานจะถูกคัดเลือกมาท างานเพื่อกำหนดทิศทางของงานการผลิตทั้งหมดการเตรียมบทละคร โทรทัศน์ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของทุกด้าน ผู้กำกับการแสดงต้องใช้บทละครในการศึกษาทำความเข้าใจงานทั้งหมด ทีมงานฝ่ายศิลป์ต้องใช้บทละครเพื่อเตรียมอุปกรณ์ประกอบฉากต่างๆ ทีมฝ่ายเครื่องแต่งกายก็จะรู้ถึงยุคสมัย บุคลิกตัวละครเพื่อเตรียมเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับนักแสดง นักแสดงใช้บทละคร ในการศึกษาตัวละครเพื่อการแสดง มีการฝึกซ้อมการแสดง มีการประชุมละครเพื่อความเข้าใจและข้อตกลงในการก่อนถ่ายทำละคร

การคัดเลือกนักแสดงนั้นจะต้องเป็นนักแสดงที่เหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับจริงๆเริ่มจากการขั้นตอนแรก คัดเลือกนักแสดงว่านักแสดงมีรูปร่างหน้าตาว่าตรงกับบทบาทหรือเปล่าและมีความสามารถทางการแสดงมากน้อยเพียงใด นักแสดงจะต้องเข้าไปทดสอบทางด้านการแสดงเพื่อแสดงศักยภาพว่าผู้ที่เข้ามาทดสอบการคัดเลือกนักแสดงมีศักยภาพเพียงพอที่จะเข้าถึงบทบาทนั้นหรือไม่ รอผลยืนยันว่าผู้ที่มาเข้าทดสอบการคัดเลือกนักแสดงนั้นเป็นที่ต้องการของกองละครหรือไม่ ทางทีมงานกองละครก็จะเรียกนักแสดงที่เข้ามาทดสอบให้มาทำการฝึกฝนการเป็นนักแสดงด้วยการสอนเกี่ยวกับการปรับบุคลิกภายนอก ฝึกการพูดและการใช้ภาษา หลังจากผ่านการฝึกฝนมาแล้วนักแสดงก็จะมีความพร้อมทางด้านแสดงมากขึ้น นักแสดงก็จะมีการวัดขนาดตัวเพื่อลองเสื้อผ้าและตัดเย็บเสื้อผ้าให้กับนักแสดง นักแสดงจะมีความพร้อมในบทบาทที่ได้รับอย่างเต็มที่ ทางทีมงานก็จะนัดหมายวันเวลาเพื่อที่จะ เปิดกล้องบวงสรวงละคร โทรทัศน์ เรื่อง “หมอเทวดา” หลังจากเปิดกล้องบวงสรวงแล้วทางทีมงานกองละครก็จะมอบหมายตารางการถ่ายทำเพื่อนัดหมายวันเวลาและสถานที่การถ่ายทำเพื่อเตรียมตัวให้กับนักแสดงให้พร้อมมากยิ่งขึ้นเพราะให้ตารางเวลาการถ่ายทำจะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับการถ่ายว่าวันที่นัดหมายนั้นมีการถ่ายทำในฉากไหนบ้างช่วงเวลาไหนบ้าง นักแสดงก็จะได้เริ่มฝึกฝนในฉากนั้นก่อนวันถ่ายจริงจะได้ไม่มีปัญหาตามมา

2.1.2 ขั้นตอนการถ่ายทำ(Production)

การทำงานขั้นตอนการถ่ายทำคือ การทำงานไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในตารางการถ่ายทำกล่าวคือเมื่อได้ประชุมเสร็จแล้วทุกฝ่ายได้ไปทำงานตามที่ประชุมกัน ต่อไปก็จะเข้าสู่กระบวนการผลิตในการถ่ายทำละคร โทรทัศน์ ในการทำงานถ่ายทำทุกคนในทีมจะใช้บทละคร โทรทัศน์กับใบตารางการถ่ายทำเป็นหลักยึดใน

การทำงานได้ เช่น นักแสดงอาจมาไม่ตรงเวลาจึงต้องเอาฉากอื่นมาทำงานก่อนได้เพราะตารางการถ่ายสามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม การทำงานดำเนินการผลิตที่ดีนั้นควรจะสามารถทำงานถ่ายทำได้อย่างน้อยร้อยละ 90 ของตารางการถ่ายที่กำหนดไว้ในการประชุม โดยช่วงของการทำงานทุกฝ่ายของทีมผลิตละครจะใช้บทละครโทรทัศน์ในการทำงาน โดยเฉพาะผู้กำกับการแสดงที่ต้องใช้บทละครในการทำงานกำกับงานและนักแสดงที่ต้องถ่ายทอดจากบทละครไปการสู่การแสดงเป็นช่วงการถ่ายทำที่ผู้กำกับการแสดง นักแสดงและบทละครโทรทัศน์ต้องทำงานประสานกันเป็นอย่างดี

การปฏิบัติงานจริงหลังจากได้ผ่านการคัดเลือกนักแสดงการฝึกฝนการเป็นนักแสดงแล้ว มีความพร้อมในการเป็นนักแสดงมืออาชีพแล้วก็จะเริ่มการถ่ายทำจริง การถ่ายทำจริงนักแสดงจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมกับการทำงานอยู่ตลอดเวลา ตารางนัดหมายการทำงานเริ่มตั้งแต่ 8.00น.-21.00น. นักแสดงจะต้องมาเตรียมตัวตั้งแต่เช้า เปลี่ยนเสื้อผ้าแต่งหน้าทำผม หลังจากนั้นนักแสดงจะต้องใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการซ้อมบทละครในฉากที่จะต้องถ่ายทำ ศึกษาการถ่ายทำ ดูจอมอนิเตอร์ ดูการวางตำแหน่งนักแสดง การขยับท่าทางการเคลื่อนไหว ในสถานที่ถ่ายทำจริง เพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคต่อการถ่ายทำของตัวเอง ทางทีมงานจะเรียกตัวนักแสดงต่อเมื่อตารางการทำงานนั้นถึงเวลานั้นหมายแล้ว นักแสดงก็จะเริ่มลงมือลงพื้นที่การถ่ายทำจริงเพื่อมาซ้อมบทละครหน้ากล้องก่อนการถ่ายทำจริงทางผู้ช่วยผู้กำกับก็จะมาวางตำแหน่งการแสดงและเน้นบทละครให้กับตัวนักแสดงว่านักแสดงนั้นจับทได้หรือยังท่าทางการแสดงและการเคลื่อนไหวดูเป็นธรรมชาติแล้วหรือยังหลังจากพร้อมที่จะแสดงแล้วก็เริ่มการถ่ายทำจริง หากเกิดข้อผิดพลาด เช่น นักแสดงลืมบท ก็จะเกิดขึ้นตอนที่เรียกว่า การถ่ายใหม่(Take) เพื่อให้ บทละครและการแสดงของตัวนักแสดงนั้นออกมาให้สมจริงมากที่สุด

2.1.3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post Production)

ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย2ส่วนหลักคือ การตัดต่อภาพ และเสียงและดนตรีการตัดต่อภาพเป็นการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์ให้มีความน่าติดตาม มีการใช้เทคนิคตัดต่อมาช่วยให้ละครน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยการทำงานจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตัดต่อเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีผู้กำกับการแสดงเป็นคนให้ความเห็นและตรวจสอบงาน การตัดต่อช่วยเล่าเรื่องบทละครให้ดียิ่งขึ้น ให้เข้าใจเรื่องมากขึ้น บางครั้งเป็นบทละครอาจยังมองไม่ออกว่าบทตรงไหนดี หรือไม่ดี การตัดต่อจะช่วยให้งานบทละครดูดีขึ้นเกิดความกระชับต่อเนื่องของเนื้อเรื่องให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นเสียงและดนตรี ขั้นตอนนี้เสมือนการตกแต่งงานรายละเอียดขั้นสุดท้ายก่อนส่งงานเตรียมแพร่ภาพออกอากาศ ดนตรีและเสียงประกอบต่าง ๆ นั้นช่วยเสริมอารมณ์ให้แต่ละฉากให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกออกมาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ชมจะได้รับละครที่เต็มอรรถรส เสียงในละครโทรทัศน์มี 5ประเภทคือ เสียงบรรยาย เสียงสนทนา เสียงดนตรี เสียงประกอบ และเสียงเจี๊ยบ ทั้งนี้ การลงเสียงดนตรีประกอบจะต้องคำนึงถึง

ความสมดุลของเสียง ความใกล้เคียงของเสียงและความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับภาพก่อนจะใส่เสียงประกอบ หรือดนตรีในละครโทรทัศน์นั้นเจ้าหน้าที่ผู้ทำงานจะลงเสียงดนตรีจะต้องศึกษาธรรมชาติความเข้าใจบทละคร เสียงก่อนเพื่อจะได้รู้ว่าควรใส่ดนตรีและเสียงประกอบอย่างไรในช่วงจังหวะใดจึงเหมาะสมมากที่สุดดังนั้นในการควบคุมคุณภาพของเสียงคือความยากที่สุดในกระบวนการทางเสียงไม่เพียงแต่ต้องการความเหมือนในรูปแบบต่างๆ ของสัญญาณของกระบวนการจากเครื่องมือต่างๆแต่ยังต้องการฝึกการฟังเหมือนกับการควบคุมความดังของเสียงในการผสมเสียงที่ต้องระวังเกี่ยวกับการใช้การควบคุมคุณภาพเสียงถ้ามีเสียงแทรกเข้าต้องขจัดออกไป (องอาจ สิงห์คำพอง. (2557)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับศิลป์

2.2.1 แนวความคิดและทฤษฎีทางการสื่อสาร

งานส่วนใหญ่คือการจัดวางองค์ประกอบของงานทั้งหมดให้ได้ภาพออกมาตรงตามโจทย์ที่ได้รับจะต้องมีการจัดวางและออกแบบตกแต่งฉาก หรือการสร้างพร็อบประกอบฉาก ในบางครั้งอาจจะเป็นคนที่แก้ปัญหาของพื้นที่นั้นหรือช่วยเพิ่มเติมให้ฉากมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพราะฉะนั้นในแต่ละงานอาจจะมีวิธีการทำงานหรือ สถานที่ทำงานที่แตกต่างกัน ถ้าเป็นการทำงานปกติจะมีช่วงเวลาในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ออกแบบ และจัดทำ ชี้นงาน ซึ่งในขั้น ตอนการเตรียมอุปกรณ์นั้น สถานที่ทำงานอาจจะเป็นตลาด หรือ แหล่งขายของต่างๆที่มีสิ่งของที่ต้องการและ การจัดทำ ชี้นงานอาจจะเป็นที่ออฟฟิศ ซึ่งรูปแบบของออฟฟิศก็ไม่ได้มีความตายตัวแน่นอนแล้วแต่การจัด ตกแต่งเพราะผู้ที่ทำงาน Art director จะมีความชำนาญทางด้านศิลปะ ออฟฟิศจึงอาจมีความสร้างสรรค์แปลกใหม่ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานและเมื่อผลิตชิ้นงานเสร็จสมบูรณ์แล้วก็นำชิ้นงานนั้นๆไปยัง สถานที่ถ่ายทำ หรือกองถ่ายเรียกว่า สถานที่ทำงานของ Art director จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆตามรูปแบบของงาน

2.2.2 แนวความคิดบทบาทหน้าที่ของ Art director

จากแนวความคิดที่หยิบยกขึ้นมาใน บทบาทหน้าที่ Art director สาขาอาชีพในวงการละครเวที ละครโทรทัศน์ ทีวีวิดีโอและภาพยนตร์มีหน้าที่ทั้งจัดหา และออกแบบเสื้อผ้า โลเคชั่นอุปกรณ์ประกอบฉาก ให้กับนักแสดงและต้องศึกษาลึกซึ้งทั้งในด้านสังคม และประวัติศาสตร์ทุกยุค ทุกสมัย เข้าถึงบุคลิกและความสัมพันธ์ของตัวละครต่างๆ ในรูปแบบของแฟชั่น โดยสื่อสารผ่านสไตส์เสื้อผ้า เครื่องประดับ และสีสันโดยรวม เพราะถ้า

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกาย ไม่มีความสามารถทางด้านการออกแบบตัด เย็บเสื้อผ้าหรือดีไซน์ก็จะไม่เข้าใจทางในด้าน ความสมจริงและความเหมาะสมของการออกแบบงานผ้าและการตัดเย็บ งานผ้านั้น ๆ ดังนั้นการเป็นผู้ดูแล เครื่องแต่งกาย จึงต้องมีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับแฟชั่น ในการออกแบบงานผ้าเป็นอย่างดีการหาไลเคนซ์ เช่นกัน เราต้องมีทักษะในการเจรจาที่จะต้องขอสถานที่ใช้งานในการถ่ายทำ ต้องหัวไวมีความอดทนรับผิดชอบ ในหน้าที่สูง

ลักษณะบทบาทหน้าที่ในการทำงานของ Art directorในการทำงานดังต่อไปนี้

1. ต้องทำ ความเข้าใจและอ่านสคริปหรือบทที่จะผลิต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะออกแบบของประกอบ ฉากและหาสถานที่อุปกรณ์ในการเข้าฉาก
2. วิเคราะห์และศึกษาวัสดุเครื่องแต่งกายและสถานที่อุปกรณ์ประกอบฉากที่ต้องใช้เข้าฉาก
3. ต้องศึกษารูปแบบงานเพื่อสร้างและนำมาดัดแปลงและสามารถเอาใช้ใหม่ได้เพื่อลดระยะเวลาในการคิด ออกแบบและต้นทุนในการผลิตแนวคิด (concept) แนวทางหรือรูปแบบในการนำเสนอว่าเราต้องการให้ ละคร ที่เราจะทำนั้น สีอะไรออกไปแก่ผู้ชม

ความหมายของตำแหน่งArt director

เป้าหมายของงานคือการสร้างสรรค์ผลงานออกมาให้ตรงตามกับโจทย์ที่ได้รับ โดยต้องมีความแปลก ใหม่ สวยงาม สร้างสรรค์ และเสร็จตรงตามเวลาที่ได้วางไว้ การทำงาน Art director จะต้องเจอกับการแก้ปัญหา และงานแปลกใหม่ที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ หากใครชอบงานที่ทำท่ายอยู่ตลอดเวลาจึงเหมาะมากกับการ ที่จะเป็น Art director อย่างมาก (ศศิธรพงษาเทศ (2559) บทบาทหน้าที่พร้อมในกองถ่าย : หน้า 5)